

Can Tortós o Mas Tortós

Palafolls

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Finca can Tortós s/n. Camí de Tordera a Palafolls. Veïnat de Casanons.
Emplaçament Situada a la part de llevant del Puig del Castell, anant pel camí de Tordera, molt a prop dels camps de conreu de l'entorn del riu. Molt pròxima a Can Sureda i el Mas Roig.

Coordenades:

Latitud: 41.682688074168
Longitud: 2.7410565447476
UTM Est (X): 478449
UTM Nord (Y): 4614579

Classificació

Número de fitxa 08155 - 15
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Popular
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Protecció: BCIL
Núm. Registre / Catàleg: 11671-I
Disposició: Aprovació definitiva comissió urbanisme
Data Disposició: 27/04/2006
Publicació: DOGC
Data publicació: 30/07/2008
PGOUM: Categoria Tipus C: la masia o vila rural.
Aprovació: 19-09-2006
dt., 19/09/2006 - 12:00

Data aprovació:
Número inventari
Generalitat i altres

inventaris	IPAC 8770
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial - productiu
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 08154A005000500000YX
Autoria de la fitxa	Àlvar Sáez Puig
Data de registre de la fitxa:	dv., 19/08/2022 - 13:07

Descripció

Can Tortós és una masia originària del segle XIV. Ha estat reformada, en els darrers temps, conservant l'estructura i aspecte originals.

La masia té la coberta a dos aiguavessos. La seva part més antiga té tres cossos perpendiculars a la façana principal més dos cossos a l'esquerra i un pati entre aquest i la casa. La façana principal té el portal rodó ben treballat, i les finestres segueixen les directrius de l'arquitectura del segle XVII. En el cantó oriental de la casa observem una capelleta i el pou.

Té dues finestres o finestrals destacables amb rebaix d'arc gòtic senzill.

Té planta baixa i primer pis. L'arrebossat de façana i parets és de color blanc. Té un cos realçat en la zona de la capçalera realitzat pedra vista.

Observacions:

Es troba al vessant nord-oest del Castell de Palafolls.

Història

Segons Salicrú (2018) les primeres dades del mas, sempre sota el domini del Priorat de Rocarossa, són de la segona meitat del segle XIV, quan al 1388 Pere Tortós, propietari de l'útil del mas, s'asservia a favor del prior de Rocarossa i al 1390 ho feia la seva muller Guilleuma.

Al capbreu del 1503 els propietaris del mas, eren Pere Roig àlies Tortós i la seva muller Joana Tortós.

El 1614 el mas capbrevava pel monestir de Sant Daniel quatre feixes a la Ferrrera d'un jornal cadascuna, que havien estat del mas Roig de Gassanons.

Al segle XVII els propietaris del mas, els Tortós havien adquirit moltes noves peces.

El 1723 ens consten al mas un masover, Esteve Mates, i aquell mateix any Francesc Tortós Vives, l'hereu del mas, feia donació del mas i del mas Rupjà i totes les terres al seu fill Sebastià, reservant-se una habitació i dues feixes davant el mas Tortós, per viure-hi.

Francesc Vives i Tortós i Sebastià Vives i Tortós, pare i fill, van vendre el mas Tortós i les seves terres, que el tenien com hereus de Salvador Tortós, que havia capbrevat el 2-5-1634, a Feliu Orench, negociant, i Bruno Orench, sastre, pare i fill de la Vila de Blanes, davant notari de Tordera el 4-8-1724, i aquests el dia 25-8-1724 el revenien davant la notaria de Vilanova de Palafolls, a Manel Lacreu.

Ja l'any 1735 Manel Lacreu, capbrevava el mas de vuit jornals al Priorat de Rocarrossa.

El 1761 hi tenim documentats, com a masovers de la casa, la família Prats.

Josep Anton Lacreu, doctor en medicina i domiciliat a la vila de Blanes, fill d'en Manel, capbrevava diferents peces de terra sota el duc de Medinaceli, com a senyor de Palafolls, el 1791. Finques pertanyents al mas Tortós i al mas Mateu Costa, capbrevades el 1681, i afegeixen el mas Vallouri.

La filla de Josep Anton Lacreu, Manela Lacreu es va casar amb en Joaquim Ruyra Miralbell, i el net d'aquest, l'escriptor Joaquim Ruyra i Oms constava com a propietari del mas al registre d'habitatges de 1921.

En aquell moment, el 1921, i ja documentats el 1911, hi havia una nova família de masovers, els Dalmau Centener, i l'any 1930 la família Colldeforns Juli.

Bibliografia

- Ajuntament de Palafolls (2006). Pla General d'Ordenació Territorial i Urbana. Palafolls.
- BONET GARÍ, Lluís (1983). *Les masies del Maresme*. Barcelona. Editorial Montblanc.
- SALICRÚ SISCART, Xavier (2018). *Cases amb era i quintana: les masies de Palafolls i la seva gent, s. XIV-XX*. Palafolls. Edicions del Roig.

Enllaços d'interès:

[Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)

[Pobles de Catalunya](#)

[Viquipèdia](#)

